

BOP3103

Bachelor i journalistikk

Bacheloroppgave i gruppe
Høyskolen Kristiania

En stjålet barndom

VÅR 2021

Denne bacheloroppgaven er gjennomført som en del av utdannelsen ved Høyskolen Kristiania. Høyskolen er ikke ansvarlig for oppgavens metoder, resultater, konklusjoner eller anbefalinger.

Innholdsfortegnelse

Innholdsfortegnelse.....	1
Forord.....	2
Sammendrag.....	3-4
Del I.a: Feature-reportasje.....	5
En stjålet barndom.....	5
Del II: Refleksjonsnotat.....	6-27
Forside.....	6
Innholdsfortegnelse.....	7
DEL 1: IDÉ.....	8-12
DEL 2: UNDERSØKE.....	12-17
DEL 3: ANALYSE.....	18-22
DEL 4: FORMIDLING.....	22-26
REFERANSELISTE.....	27
Litteraturliste.....	28-32

Forord

Vi avslutter vårt tre år lange studieløp i journalistikk ved Høyskolen Kristiania med denne bacheloroppgaven. Oppgaven har inspirert oss til videre karrierevalg, og bidratt til å skape et godt nettverk på et globalt nivå. Vi har også gjennom arbeidet tilegnet oss dypere innsikt, mer kunnskap om menneskerettighetene, samt utenriksjournalistikk og feltarbeid. Oppgaven har i tillegg bydd på både utfordringer og mestringsfølelse.

Vi vil takke Jon Martin Larsen for inspirasjon, veiledning, gode råd og støtte gjennom hele studiet, og spesielt gjennom dette bachelorarbeidet. Takk til Amani Ibrahim Abd Al Rahm for godt samarbeid. Takk til grafisk designer Vilje Nordby for bidrag til LINKs magasinfor side. Ikke minst en stor takk til familiene, spesielt barna, som åpnet opp om livene sine, og svarte ærlig på våre spørsmål. Takk også til andre kilder som stilte opp på bakgrunnsintervjuer og intervjuer til artikkelen. Takk til venner og familie for oppløftende ord, og takk til Høyskolen Kristiania for tre lærerike og gode år.

Oslo, 26. mai 2021

Sammendrag

Det har aldri vært så mange flyktninger som det er i dag, og den pågående pandemien har forverret tilværelsen til mennesker over hele verden, spesielt menneskene som allerede var sårbare. Hypotesen vår “*barnearbeid har økt blant syriske flyktninger i Bekaadalen i Libanon grunnet COVID-19-pandemien og den økonomiske krisen i landet*” gjorde det mulig for oss å skrive en feature-reportasje om noen av disse menneskene, og se nærmere på konsekvensene av den politiske og økonomiske krisen i Libanon, samt COVID-19-pandemien.

For oss har det vært viktig å fremme mødrene til barnarbeiderne sine historier og perspektiv, fordi vi mener at de trenger å bli hørt. Disse syriske mødrene og familiene deres er utsatt for systematisk menneskerettighetsbrudd som fører til få muligheter, og dermed desperate handlinger. Vi håper bacheloroppgaven vår blir publisert, og kanskje disse fire familienes historier kan føre til en systematisk endring i Libanon og Bekaadalen. I hvert fall vil leserne kunne forstå noen av årsakene bak barnarbeid, og vite hvordan det påvirker familier og samfunn.

En utfordring underveis i oppgaven var at det fantes lite statistikk på hvordan pandemien har påvirket skolegangen til flyktningbarna, og om man kan peke på korona som en årsak til økningen av barnarbeid allerede nå. Mens noen av kildene mente at pandemien utvilsomt forverret situasjon for flyktninger med tanke på fattigdom og barnarbeid, har andre vært tydelig på at det først og fremst er den økonomiske krisen i Libanon som er problemet. Etter flere intervjuer og kryssjekkinger, kunne vi likevel se et mønster, og en bred enighet i at pandemien har noe skyld i økningen av barnarbeid i Bekaadalen. Dette er mye grunnet mangelen på tilgang til skole, men også at eldre ikke våger seg ut under nedstengning og heller sender barn i arbeid.

Hypotesen vår har blitt bekreftet gjennom både skriftlige og muntlige kilder. Barnarbeid har økt i Bekaadalen i Libanon grunnet økonomisk krise og COVID-19-pandemien. Funnene og intervjuene har gitt oss svar på hvorfor barnarbeid finner sted, og hva som blir konsekvensene av dette for generasjonen av barn som er i arbeid i dag. Kildene har vært nøye utvalgt, og bidratt til å belyse flyktningtilværelsen i Bekaadalen i dag.

Kandidatnr. 6071 og 6089
26. mai 2021

Det er gode muligheter for å jobbe videre med prosjektet senere, og undersøke tematikken nærmere. Det vil være mulig å følge opp de fire familiene vi har intervjuet, eller gjøre et større prosjekt med flere syriske familier i Bekaadalen. Det er også mulig å involvere politikere mer i saken, og forsøke i større grad å påvirke til positiv endring.

Kandidatnr. 6071 og 6089
26. mai 2021

Del I.a: En feature-reportasje for publisering på papir

Reportasjen er utformet i InDesign. Arbeidet er levert som PDF-fil i eget vedlegg på WiseFlow.

Se vedlegget under besvarelsen på WiseFlow: «En stjålet barndom».

Kandidatnr. 6071 og 6089
26. mai 2021

Del II: Refleksjonsnotat

En stjålet barndom

Refleksjonsnotat av kandidatnr. 6071 og 6089

Oslo 26. mai 2021

Innholdsfortegnelse

DEL 1: IDÉ.....	8-12
1.1 Forarbeid.....	8-9
1.2 Utarbeiding av hypotese.....	10-11
1.3 Målgruppe.....	11-12
1.4 Fordeling av arbeid.....	12
DEL 2: UNDERSØKE.....	12-17
2.1 Digitalt aspekt.....	12-14
2.2 Skriftlige kilder.....	14
2.3 Muntlige kilder.....	14-16
2.4 Intervjuteknikk.....	16-17
2.5 Observasjon.....	17
DEL 3: ANALYSE.....	18-22
3.1 Tolkning av innsamlet materiale.....	18
3.2 Troverdighet.....	18
3.3 Dokumenterbarhet.....	18-19
3.4 Kildekritikk og etikk.....	19-22
DEL 4: FORMIDLING.....	22-26
4.1 Vinkling.....	22
4.2 Fortellerteknikk.....	23-24
4.3 Språk.....	24-25
4.4 Foto.....	25
4.5 Design.....	25-26
REFERANSELISTE.....	27

DEL 1: IDÉ

1.1 Forarbeid

Det er gjort journalistikk på barnearbeid blant flyktninger tidligere, og vi måtte derfor forsøke å finne en ny vinkling til artikkelen vår. Vi undersøkte derfor tematikken fra mødrenes perspektiv. Vi har et ønske om å løfte frem historier til mødrene fra Syria. Vi vil høre stemmene til dem som lever under fattigdomsgrensen i et fremmed land som er kraftig rammet av den pågående pandemien, og som gjør alt for å overleve hverdagen. Vi ønsker å løfte frem sårbare mennesker, og bidra til at deres stemmer blir hørt.

Det er sjeldent at barn sendes i arbeid med mindre det er desperasjon i hjemmet. Mødrene vi har snakket med forteller at behovet for mat er større enn behovet for å kunne lese og skrive.

[Libanon har ikke signert FNs flyktningkonvensjon](#) fra 1951, og flyktninger har ikke rett på blant annet jobb eller utdanning i landet. Før pandemien brøt ut, gikk libanesiske barn på skolen på dagtid og flyktningbarna på kveldstid, men nå er det så å si full stopp i skoletilgang for flyktninger. Også før pandemien var det [et fåtall av flyktningbarna som gikk på skolen](#). Det er begrenset tilgang på internett og digitale verktøy, som også gjør hjemmeundervisning vanskelig for dem. I tillegg til dette har [lærerne i Libanon streiket](#) for høyere lønn denne våren.

For flyktningbarnas foreldre er det vanskelig å finne arbeid, og i stedet for å la barna sitte hjemme, velger flere å sende dem ut i arbeid. Det er mange grunner til dette, blant annet mangelen på rettigheter som flyktninger, mangelen på arbeid for voksne og mangelen på inntekt, mangelen på mat, og mangelen på tilgang på utdanning for barna. Den [økonomiske krisen](#) i Libanon, samt [pandemien som har truffet landet hardt](#), spiller også en stor rolle.

Vi gjennomførte et omfattende forarbeid før vi satte i gang med del I av bacheloroppgaven. Forarbeidet gikk ut på å lese ulike relevante artikler, rapporter, forskning, litteratur og pensumbøker. Vi har også sett filmer, dokumentarer og hørt på podkaster.

Vi ønsket å vite mest mulig om Libanon generelt, Bekaadalen spesielt, men også mer spisset informasjon rundt det miljøet og de menneskene vi skulle skrive om.

Vi gjennomførte også flere bakgrunnsintervjuer, med blant andre Mette Buchholz, tidligere Gender Advisor i Røde Kors. Dette gjorde vi for å få verdifull innsikt fra felt. Det var også dette intervjuet som pekte oss i retning av den tematikken vi har valgt, som omhandler barn og barnearbeid. Buchholz hevder at barna blir hardest rammet under både den økonomiske krisen og COVID-19-pandemien i Libanon, og at det er barna som bærer den tyngste byrden. Selv savnet hun mer journalistikk om flyktningbarna.

Bekaadalen tok vi for oss etter en telefonsamtale Kristina Quintano, som vi kjenner som tidligere gjesteforeleser og Budbringeren fra helvete. Hun henviste oss videre til Salam LADC, en ikke-statlig organisasjon som holder til i Bekaadalen øst i Libanon. Hun mente dette området passer godt til arbeidet vårt, da flyktningene “står i ro” der, og det ville derfor være mulig å følge familier over lengre tid. Bekaadalen er også det området den [største prosentandelen av flyktningene i landet befinner seg](#). Dette er også det området i Libanon som har høyest prosentandel av flyktninger som ikke går på skole eller er i jobb (78 prosent) ifølge [VASyR-rapporten fra 2020](#).

Kontakten vår i Libanon, Amani Ibrahim Abd Al Rahm, kom vi i kontakt med gjennom NGOen [Salam LADC](#). Det var Amani som ble vår viktigste link til kildene våre i Libanon. Mange av mødrene kjente hun gjennom sitt arbeid i Salam LADC, mens noen fant vi gjennom samarbeidet underveis i oppgaven.

Vi har under gjennomførelsen av denne oppgaven hatt tett dialog med Amani i Libanon. Hun har gjennom egne øyne kunne dele med oss hvordan situasjonen i Bekaadalen er.

Vår research-prosess lærte oss mye om barnearbeid, og utfordringene og konsekvensene av dette. Dermed hadde vi et solid inntrykk av hvordan virkeligheten så ut, før vi intervjuet kildene våre. Vi lærte også mye om konsekvensene av krig, og den syriske borgerkrigen spesielt.

Det var også forarbeidet som gjorde at vi valgte å se på tematikken barnearbeid fra mødrenes perspektiv. Vi følte i vår søken etter informasjon at dette var et synspunkt som ofte manglet, men som vi mener er viktig. Vi tenker at det ofte blir fremstilt som om omsorgspersonene i situasjoner med barnearbeid kan bli sett på som «skurker». Dette ønsket vi å utforske nærmere.

1.2 Utarbeiding av hypotese

Ideen til temaet for bacheloroppgaven kom til kandidatnummer 6089 på bursdagen hennes i fjor. Dette var etter fristen for innlevering av første skisse, men studenten valgte likevel å dele ideen med medstudent 6071.

Begge studentene er engasjert i menneskerettighetene og spesielt flyktningers rettigheter, og vi ønsket dermed å bruke månedene i bachelorprosjektet til å dykke dypere inn i nettopp dette, og forhåpentligvis bidra til å rette søkelyset mot noe vi selv brenner for. Vi valgte derfor å søke om å endre tema og jobbe i gruppe, noe som gikk fint.

I første omgang planlagte vi å reise til ulike flyktningleirer rundt om i verden, og undersøke nærmere hvordan leirene er påvirket av pandemien. Vi oppdaget raskt at det ville bli for omfattende og dyrt for oss nå, og etter telefonsamtalen med Kristina Quintano og møte med veileder Jon Martin Larsen, kom vi frem til at vi ville skrive utelukkende om Bekaadalen.

Bekaadalen er sterkt påvirket av flyktningkrisen, da Libanon er det landet i verden med flest flyktninger per innbygger, og Bekaadalen ligger nærmest grensen til Syria.

Under bakgrunnsintervjuene beskrev vi først temaet om kvinner på flukt, og at vi ønsket å løfte frem deres stemmer spesielt. Det er et mål for begge studentene å intervju flere kvinner og flere kilder med flerkulturell bakgrunn også senere i karrieren, også fordi dette er noe journalister generelt burde strekke seg etter (Handgaard, Simonsen og Steensen 2013, 138). Etter hvert ble det klart for oss at barna deres bærer den tyngste byrden, da det stadig er flere som sendes ut i arbeid eller giftes bort i ung alder. Vi snevret det videre inn mot kun barnarbeid, slik at saken konsentrerte seg om ett tema, og vi ikke skulle bite over for mye. Hypotesen ble til underveis i forarbeidet, hvor vi leste oss opp og snakket med fagpersoner. Jo mer vi dykket ned i tematikken, jo mer nysgjerrige ble vi. Hypotesen er en ubekreftet påstand (Handgaard, Simonsen og Steensen 2013, 96).

Det finnes tall og statistikk på hvor mange barn som mangler tilgang på utdanning og hvor mange barn som arbeider, og vi ønsker å få frem ansikt og enkelthistorier i disse tallene, slik at ikke leserne skal tenke at "det er så mange og så fjernt". Vi tror at mor-og-barn-forhold er

noe som alle mennesker kan kjenne seg igjen i. Det skaper en identifikasjon for leseren (Handgaard, Simonsen og Steensen 2013, 50-52).

Hypotesen vår tar utgangspunkt i den nåværende situasjonen i Libanon, hvor ni av ti syriske familier lever under fattigdomsgrensen ([UNHCR](#)). Vi ville undersøke om barnearbeid øker som en konsekvens av den økonomiske krisen og pandemien. Vi prøvde oss frem med flere ulike hypoteser og problemstillinger. Det vi ble gjort spesielt oppmerksomme på av veileder var å passe godt på ordbruken. Vi ville forsøke å unngå negativt ladede ord, som “hvorfør *utsetter* mødrene barna for slikt arbeid?”. Vi jobbet oss rundt negative begreper. Den lyder: “*Barnearbeid har økt blant syriske flyktninger i Bekaadalen i Libanon grunnet COVID-19-pandemien og den økonomiske krisen i landet*”.

1.3 Målgruppe

Med denne saken ønsker vi å nå ut til et bredt publikum, da saken har en allmenn interesse (Gjermundshaug 2016, 16). For oss er det viktig at blikket løftes forbi egne landegrenser, og vise at saker om flyktninger i sårbare situasjoner i et land som Libanon angår alle.

Fra en idé fra egne interesser og verdier, måtte vi spisse og vinkle saken slik at den treffer flere enn oss selv (Handgaard, Simonsen og Steensen 2013, 84). Vi mener reportasjen “En stjålet barndom” kan bli publisert i feministiske magasiner som Tidsskriftet Fett og ALTSÅ, da vi tar et viktig standpunkt i produktet hvor vi bevisst fremmer kvinners historier (Gjermundshaug 2016, 13).

I tillegg kan reportasjen selges inn til Morgenbladet, Dagsavisen og Klassekampen, da vi tenker at tematikken passer godt inn i deres segment. Vi vil også forsøke å publisere saken i A-magasinet, Dagbladet Magasinet og VG+, da dette er plattformer vi mener saken kan passe godt i, og hvor den kan treffe mange lesere.

En utfordring er at vi kun fokuserer på Libanon, og at Norge ikke trekkes inn i arbeidet. For å publisere i norske medier må artikkelen trolig kortes ned og kanskje til og med ha en norsk vri. Da kan vi stille oss spørsmål som: “Hva gjør Norge?”, og på den måten se om vi klarer å endre vinkel, dersom plattformene ønsker dette fra oss for publisering.

Vi kan forsøke å argumentere for aktualitet, da det er verdensdagen mot barnarbeid 12. juni. I tillegg til dette, anslår International Labour Organization (ILO) at 152 millioner barn i verden, mellom 5 og 17 år, allerede er tvunget ut i arbeid. ILO er bekymret for at tallet vil øke grunnet pandemien. Derfor har [de, sammen med FN, besluttet å gjøre 2021 til året for utryddelse av barnarbeid](#).

1.4 Fordeling av arbeid

Vi bestemte oss tidlig for at vi skulle fordele arbeidsoppgavene slik at en av oss hadde hovedansvaret for hvert vårt. Kandidatnummer 6071 hadde hovedansvaret for gjennomføring av intervju og transkribering i etterkant, samt refleksjonsnotat og utforming av magasinet i slutfasen av arbeidet, mens kandidatnummer 6089 hadde hovedansvaret for å skrive selve feature-artikkelen, det kreative rundt foto og det visuelle uttrykket. Vi har jevnt over jobbet tett, og den andre har alltid vært helt eller delvis deltakende og alltid til stede under arbeidet med de ulike elementene av oppgaven. Vi valgte å gjøre det på denne måten fordi vi ønsket at tekstene skulle ha en god flyt og et sammenhengende uttrykk.

Begge føler likevel eierskap til hele verket, da vi har opprettholdt et godt samarbeid og tett dialog gjennom månedene med arbeid. Vi har drøftet både stort og smått, fra de store ideene som tematikk og visuelt uttrykk, til de små tingene som setningsoppbygninger og navnebruk. Samarbeidet har ført oss tettere sammen, både som medstudenter og venner, og vi håper på flere muligheter til å jobbe sammen i fremtiden.

DEL 2: UNDERSØKE

2.1 Digitalt aspekt

Vi hadde flybilletter, booket hotell, og var så å si klare for avreise til Libanon i mars 2021, men det snudde brått da flyene ble kansellert, det var ny nedstengning i Libanon og det var vanskelig å skaffe reiseforsikring. Vi ønsket fremdeles å gjennomføre dette prosjektet, men måtte finne en ny løsning. Derfor valgte vi å jobbe digitalt med bacheloroppgaven.

Vi tror at den digitale måten å gjennomføre intervjuer og journalistikk på, er en metode mange kommer til å jobbe med utenriksjournalistikk på i fremtiden, og vi har lært mye av denne prosessen som tas med videre i yrkeslivet.

Det har bydd på flere utfordringer. Man mister mye observasjon, og må stille journalistiske spørsmål som ikke ville vært nødvendig dersom man selv var til stede. Vi trenger “omvisninger” gjennom mobilskjermen i hjemmene og områdene til kildene vi snakker med, spesielt under en feature-reportasje som denne, og må spørre om været, luktene og inntrykkene rundt dem. Vi klarte å få en følelse av å sitte sammen med familiene med tekoppene, selv om vi i realiteten satt i ulike land.

I tillegg må man jobbe spesielt mye for å få kildene til å åpne seg opp over den lille telefonen. Det vil trolig bestandig være enklere å skape gode relasjoner ansikt til ansikt, men digitale intervjuer virker til sitt formål dersom man treffer de riktige kildene, og gjør en god jobb både før og under intervjuet.

Det stilles samtidig høyere krav til annen og utvidet research. Vi har måtte se flere filmer og lese flere bøker, enn hva som trolig ville kreves dersom vi var i Libanon og fikk inntrykkene og menneskemøtene direkte. Vi måtte foreta bakgrunnsintervjuer for å snakke med dem som har jobbet og vært i feltet - i dette tilfellet Bekaadalen.

Ved å skrive utenriksjournalistikk hjemmefra, har vi vist i denne oppgaven at dette kan fungere godt. Det er mulig å ha jevnlig dialog med kilder fra hele verden gjennom smarttelefoner (Hylland Eriksen 2008, 94).

Vi har avtalt telefontiden og spørsmålene på forhånd av intervjuene. Amani i Libanon var også behjelpelig ved å svare på bakgrunnsspørsmål om familiene vi møtte, før vi intervjuet dem. Slik visste vi mye om dem før vi ble introdusert, og det hjalp oss i forberedelsene. Vi sikret oss minst to timer med hver av mødrene i saken. Det trengs god tid da noe går bort til tolkning, og kildene kan bli slitne av å sitte for lenge og snakke åpent om traumer over telefonen. Vi fikk åpne og ærlige svar fra kildene, og intervjuene varte lenge nok til at vi fikk innhentet den informasjonen vi søkte.

Ideen til magasin-navnet *LINK* kommer av troen på teknologi og at vi kan nå ut til mennesker over hele verden fra vår egen stue. Spesielt under pandemien har vi måtte omstille måten journalister jobber på, og tenke kreativt for å finne gode løsninger på internasjonal kontakt med pålitelige kilder, uten å møte dem ansikt til ansikt - både i form av intervju og foto. Det

er en *link* mellom oss og dem. Selv om vi ikke fikk reist til Libanon, kan vi rette søkelyset mot samme tematikk hjemmefra.

2.2 Skriftlige kilder

Mye av faktainformasjonen i artikkelen er hentet fra skriftlige kilder. Underveis i research-arbeidet fant vi viktige tall som kunne brukes i utskrivning. Vi har hentet informasjonen fra de som anses som sikre kilder, som UNHCR, Redd Barna og andre store NGOer. Vi leste i rapporter og tidligere nyhetssaker. Vi har også intervjuet flere som arbeider i NGOene fakta er hentet fra, som har kunne bekrefte og oppdatere informasjonen.

Det er en tydelig vinkling i saken, hvor vi ser på situasjonen fra flyktingenes side. Men det er likevel utelukkende fakta, og nøytral journalistikk.

2.3 Muntlige kilder

Som en del av faget *kommunikasjon i et historisk perspektiv* tredje året på journalistikkutdannelsen, var håp om endring et sentralt tema. Vi ønsker i denne oppgavebesvarelsen å trekke frem nettopp håp, også i det som kan virke som en håpløs situasjon for de syriske familiene. Inntrykket vi satt igjen med etter samtlige intervjuer var at de voksne (kildene) har mistet stort sett alt håp, mens barna fremdeles drømmer om å bli leger, arkitekter og lærere, for å bygge opp igjen hjemlandet Syria - også de barna som er født og oppvokst i Libanon. Det har vært sterke møter med mennesker som har opplevd det verste i livet, og begge studentene sitter igjen med samtaler vi vil huske resten av livet.

Mødrene som er våre fire caser i artikkelen, er nøye forhåndsvalgt før dybdeintervjuene fant sted. De er først foreslått av Amani, vår kilde i Libanon.

Amani sendte oss flere forslag på syriske flyktninger i Bekaadalen, som hun kjenner gjennom tidligere prosjekter for Salam LADC, og delte korte tekster om deres bakgrunnshistorie og situasjonen de står i den dag i dag. Dette var familier hvor barna arbeidet. Vi har tatt nøye vurderinger, og forsøkt å variere i barnas arbeidsoppgaver og alder, familienes hjemsted, og familienes størrelse og sammensetning. Vi har også fått bekreftet at de utvalgte familiene ønsket å møte oss (digitalt), i tillegg til at de har signert samtykkeskjema både på arabisk og engelsk. Vi bestemte oss for å følge opp fire familier - noe vi selv anser som verken for få eller for mange (Fossum og Meyer 2014, 209).

Vi var åpen for å snakke med flere mødre og barn, dersom vi trengte mer stoff eller dersom de utvalgte kildene ikke klarte å åpne seg opp for oss gjennom de første intervjuene. Men etter gjennomførelsen av de fire intervjuene med “casene” i artikkelen, satt vi igjen med det som trengtes til saken (Handgaard, Simonsen og Steensen 2013, 154). Kildene og historiene deres er pålitelige og troverdige, noe som er avgjørende for god journalistikk (Fossum og Meyer 2014, 62).

Vi ønsket å skrive om familier som bodde i leiligheter, og ikke på flyktningleirene, da dette blir en ny vinkel i forhold til tidligere journalistiske arbeid vi har lest under research-fasen.

De fire mødrene med familie ble valgt ut fordi de selv hadde et sterkt ønske om å dele sine historier. Dette er første gang de fire syriske mødrene (og barna) snakker med journalister. De var forberedt på å snakke åpent og gi oss innsyn i det vi lurte på. Samtlige var åpne, og vi delte både tårer og latter i samtalene. Det har vært tungt, men også viktig for dem å dele deres virkelighet med oss og leserne. Underveis i intervjuene var det viktig som journalist å ikke dra ut noe de fortalte som sensasjonelt, men at vi hele tiden beholdt roen og lyttet videre. Vi var forberedt på at det var et aspekt av lidelse i historiene de delte med oss.

Videre ønsket vi uavhengige kilder som kunne fortelle mer om barnearbeid i Bekaadalen. Det har vært utfordrende å finne noen som kan uttrykke seg spesifikt om Bekaadalen, og de fleste vi har henvendt oss til kunne kun snakke om Libanon generelt. Men Layla Assi fra Beyond Association جمعية بيوند jobber spesifikt med barnearbeid i Bekaadalen, og bekreftet mye av det mødrene vi intervjuet allerede hadde sagt. Hun kunne også gi dypere og bredere innsikt i konsekvensene av barnearbeid.

Kildene fra Redd Barna, UNHCR og NRC bidro også til kryssjekking, bekreftelse av fakta og enda dypere innsikt.

Vi har forsøkt å kontakte elitekilder som politikere i Libanon, samt akademiske kilder, som forskere på barnearbeid, men har ikke klart å avtale intervju med dem. Her kunne vi jobbet annerledes, og kontaktet dem enda tidligere i bachelorprosessen. Men vi konkluderte med at vi fullførte saken uten disse. Sannsynligvis ville intervjuer med elitekilder skiftet fokus i saken, og ifølge Handgaard, Simonsen og Steensen burde journalister bruke færre elitekilder i

journalistikken, da elitekilder per i dag dominerer mediebildet (2013, 138). Akademikere og forskning finner vi i skriftlige kilder, og dette er tatt i bruk. Hadde vi brukt flere kilder, gir ikke det garanti for at saken ville blitt bedre (Handgaard, Simonsen og Steensen 2013, 138).

2.4 Intervjuteknikk

Vi har måtte trå varsomt og vise god presseetikk, samt utføre riktig bruk av intervjuteknikk, i møte med sårbare mennesker. Vi har intervjuet mennesker som har blitt utsatt for krig og traumer, og en viktig etisk problemstilling for oss har vært: “Hvordan skal vi gjennomføre et intervju med mennesker som har opplevd traume på en skånsom måte, men som likevel gir oss den informasjonen vi trenger?”, og: “Har vi forutsetninger for å forstå?”. Vi har også måtte sørge for at intervjuene var gode nok til å suksessfullt gjennomføres digitalt.

Det ble essensielt å ha tett dialog med kontaktpersonen vår Amani, som også fungerte som tolk under intervjuene, i forkant av samtalene med de syriske familiene. Hun fikk et inntrykk av hva kildene var villige til å snakke om gjennom samtaler med dem i forkant. Vi sendte også spørsmålsguide til Amani før intervjuene slik at hun kunne si ifra om hun trodde noe ikke kom til å fungere, og i tillegg fikk hun mulighet til å øve seg på oversettelsen fra de engelske spørsmålene til arabisk.

At vi måtte bruke tolk i intervjuene ble også en ny utfordring for oss. Vi var tydelige med Amani rundt hva vi ønsket å oppnå ved å gjennomføre intervjuene, slik at vi gikk inn i situasjonene med en felles forståelse. Amani hjalp oss også med å oversette samtykkeskjemaene til arabisk, slik at premisset og formålet var helt klart også for kildene våre. Det at Amani skulle oversette nøyaktig hva som ble sagt på begge ender ble et viktig poeng, og vi følte at samarbeidet oss imellom fungerte veldig godt.

Vi stilte mest mulig åpne spørsmål, og vi hadde cirka de samme spørsmålene til alle mødrene og barna (Handgaard 2008, 77). Dette er ulike mennesker med ulike historier, slik at svarene likevel ble varierte. Vi stilte oppfølgings spørsmål som varierte underveis. Vi måtte også tenke på rekonstruksjonene til artikkelen, slik at vi kan ta leseren inn i stuen til kildene.

Vi introduserte oss selv før intervjuet startet, og viste takknemlighet for tiden deres. Vi sa korte setninger og hilsninger på arabisk, noe som ble varmt tatt imot av syrerne. Slik skapte vi et bånd mellom oss og dem. Vi var oppmerksomme på å være forsiktig med å årsaksforklare

hvorfor vi intervjuet dem, da det ikke er sikkert at disse mødrene forstår seg på storsamfunnet sådan. Slike spørsmål, om de systematiske feilene som fører til barnearbeid, kunne ekspertkildene heller svare på. Det viktigst med mødrene og barna var å lytte til deres historier, og forsøke å forstå dem.

Gjennom arbeidet med bacheloroppgaven har vi tilegnet oss kunnskap og fått verdifull erfaring i det å intervju og skrive saker om sårbare mennesker i vanskelige situasjoner, som kommer til å hjelpe oss senere som fremtidige utenriksjournalister med hjerter som brenner for å fortelle historien til de som trenger det mest.

Intervjuteknikk i møte med ekspertkildene var annerledes. Her kunne vi være hardere og stille mer kritiske spørsmål (Handgaard 2008, 103).

Intervjuene ble tatt opp på lydopptak på mobilen, etter at samtlige kilder bekreftet at dette var i orden ved starten av samtale. Slik var kandidatnummer 6071, som utførte intervjuene, mer til stede i samtale, og det ble enklere å stille oppfølgingsspørsmål. Intervjuene ble transkribert i Word i ettertid.

2.5 Observasjon

Det er noen utfordringer som dukker opp når intervjuer tas over Teams eller WhatsApp, slik vi gjorde, kontra å møte kildene ansikt til ansikt. Man mister muligheten til å gjøre observasjoner av området, men vi gjennomførte intervjuene med kamera slik at vi fremdeles kunne beskrive menneskene og gjøre observasjoner for å dra leseren mer inn i saken (Handgaard, Simonsen og Steensen 2013, 207). Men nøling, sukking, bevegelser og andre reaksjoner eller mimiker kommer ikke like godt frem når man jobber digitalt (Handgaard, Simonsen og Steensen 2013, 190). I denne bacheloroppgaven har likevel digitalisering reddet oss, og gjort at vi kunne intervju muntlige kilder under en pandemi.

Ifølge Steensen er det ingen journalister som har et nøytralt blick (2016, 44). Hvilket ståsted man har, er avgjørende for reportasjen man skriver, mener han. Derfor var vi spesielt oppmerksomme på egne blick ved gjengivelse av observasjoner i artikkelen (Steensen 2016, 44). Vi forsøker å ikke ha fordommer i møte med kildene, men være mest mulig nøytral. Observasjoner, som da barna klatret på ryggen til sin mor, ble notert underveis i samtale, slik at vi visste at vi husket dem korrekt. Gode reportasjer krever scener (Steensen 2016, 41).

DEL 3: ANALYSE

3.1 Tolkning av innsamlet materiale

Egne forforståelser og holdninger påvirker hvordan innhentet materiale tolkes. Her har det vært fint å jobbe i gruppe, slik at vi hele tiden har kunne diskutere intervjuer i ettertid, og blitt enige om de viktigste sitatene og diskutere tolkningen av dem.

I en sak om barnearbeid vil de fleste kildene ha samme meninger - at dette bør unngås og potensielt er farlig for barna. Derfor har tolkningen av innsamlet materiale vært enkel i denne oppgaven. Det er noen ting som likevel har overrasket oss, fra måten flyktninger behandles på i Libanon, den sterke mistilliten til regjeringen og det manglende håpet for fremtiden blant de syriske mødrene. Dette er stoff vi har måtte tolke underveis i arbeidet, fra funn i research til sitater i intervju. Vi har også funnet informasjon fra flere enn én kilde, som bidrar til verifisering av funn (Fossum og Meyer 2008, 87).

3.2 Troverdighet

Vi mener selv at vi har truffet godt på kildene våre i artikkelen. De har vært åpne og snakket fritt og ærlig. Det er både troverdighet og kvalitet i det de deler, noe vi har vært avhengige av for å gjennomføre en god oppgave. Vi har vært heldige med hjelpen fra Amani i Libanon, og truffet godt på dette samarbeidet også. Det er en viktig og grunnleggende journalistisk ferdighet å finne gode kilder, ifølge Brurås (2014, 149). Dette mener vi at vi har oppnådd, da kildene er kjernen i tematikken.

Artikkelen er transparent, og vi viser til leseren at vi jobber fra Norge selv om saken finner sted i Bekaadalen. Dette bidrar også til å øke troverdigheten. Forholdene er oppgitt hele veien.

3.3 Dokumenterbart

Gjennom artikkelen finner man tall og fakta som supplerer det de ulike casene forteller. Dette har vi gjort for å dokumentere det de forteller om med faktiske tall. Vi viser også til kildene, slik at leseren kan hente frem samme informasjon, og artikkelen er sådan etterprøvbart.

I tillegg til mødrenes historier, spurte vi ekspertkildene om dette var tilværelser de kjente igjen gjennom arbeidet sitt i Libanon. Svaret var bestandig ja, og vi visste dermed at erfaringene til de syriske flyktingene var dokumenterbare også.

Det er en stor del av det journalistiske arbeidet å sørge for at det leverte arbeidet er dokumenterbart, og man må kryssjekke alt som blir skrevet. Det er til syvende og sist vårt ansvar hva som publiseres av det kildene sier (Brurås 2016, 149).

3.5 Kildekritikk og etikk

Vi har lest oss godt opp på Syria, Libanon og Bekaa dalen før intervjuene med de ulike kildene, samt lest om barnearbeid og årsaker til dette, tvangsekteskap, flyktningskonvensjonen med mer. Men vi fikk langt mer innsikt i flyktingers hverdag når vi endelig snakket med dem via videosamtale. Vi har hatt en bratt læringskurve, og tok til oss alt de delte i samtalene. I ettertid måtte vi kryssjekke mye, og sørge for at antagelser og fakta kom frem korrekt i den journalistiske delen av bachelorbesvarelsen.

Det var for eksempel riktig at familiene mottok matkort fra UNHCR, men at disse pengene ikke dekket familienes behov. Blant annet må leie og strøm også dekkes. Vi lærte også at flyktinger går på skolen på ettermiddagene/kveldstid, og at lærere derfor jobber doble skift for å håndtere denne ordningen. Underveis i bachelorskrivingen gikk flere lærere ut i streik, men da hadde flyktingbarna vi snakket med allerede sluttet på skolen for et år siden, grunnet pandemien.

Som journalister stod vi overfor en etisk problemstilling da vi avtalte intervjuer med Amani. Hun ønsket at vi kjøpte matkasser til familiene. Som journalister skal man ikke gi eller ta imot gaver. Dette var vårt første møte med sårbare flyktinger, og vi ønsket å gi dem noe tilbake, som en takk for deres tid, tålmodighet og vennlighet. Vi hadde ikke garanti for at saken vår publiseres, så vi kunne ikke begrunne at vi “ga tilbake” med et journalistisk arbeid sådan. Vi sa derfor ja til å kjøpe matkasser til de fire familiene vi intervjuet. Disse ble gitt etter at intervjuene var ferdig. Dette er heller ikke kilder som vi kritiserer eller manipulerer, og vi opplevde det nærmest som rettferdig at vi bidro med mat til de som allerede lever under fattigdomsgrensen.

I tillegg til å signere på vegne av seg selv, at mor i familien kunne fremstå i media, signerte samtlige mødre også under på at barna deres kunne fremstilles i media. Under et eget punkt i samtykkeskjema står det: “that my child(ren) can be photographed in the journalistic piece”, og i det neste står det: “that my child(ren) can be named in the journalistic piece”.

De har mulighet til å trekke samtykke ved å kontakte Amani eller oss direkte.

Vær varsom-plakaten har også regler i forhold til barn som kilder. Det samme gjelder folk som er i følelsmessig ubalanse. Barna vi snakket med til feature-reportasjen, faller under begge kategorier. Under [VVPs punkt 4.8](#) står det: *Når barn omtales, er det god presseskikk å ta hensyn til hvilke konsekvenser medieomtalen kan få for barnet. Dette gjelder også når foresatte har gitt sitt samtykke til eksponering. Barns identitet skal som hovedregel ikke røpes i familietvister, barnevernssaker eller rettsaker.*

Vi mener at barn både skal høres og synes i mediene, spesielt i en sak som dette som angår dem. Dette er deres rett (Handgaard, Simonsen og Steensen 2013, 187). Vi trådte særlig varsomt i samtale med barna. Det var lett å merke at barna var sensitive, spesielt da det ene barnet begynte å gråte av spørsmålet “savner du skolen?”. Vi forsøkte etter beste evne å stille enkle og åpne spørsmål, og forsøkte å få dem til å smile, men samtidig ville vi høre hvordan jobbhverdagen påvirket dem. Dette var ingen enkel sak, og det var vanskelig å stille slike spørsmål til små barn på andre siden av en iPhone-skjerm. Mens noen av dem var sjenerte, var andre snakkesalige. Vi ønsket ikke å presse noen til å snakke med oss, men forsøkte oss på arabiske fraser, smil og vink, og det virket som barna syntes det var gøy å snakke med oss.

De fire familiene er urutinerte kilder, og hadde som nevnt ikke snakket med journalister tidligere. Vi startet derfor alle intervjuer med å introdusere oss selv, snakke om bachelorprosjektet, fortelle om mulighetene for publisering, og sa kort hva vi visste fra tidligere. Vi hadde litt *small talk*, som at vi gjerne skulle vært der fysisk, og at vi gleder oss til å besøke Libanon og komme på te hos dem. Vi forsøkte å komme tettere på kildene, slik at de ville åpne seg mer i intervjuene, og samtidig ville vi være ærlige og transparente i henhold til formålet med samtalen (Handgaard, Simonsen og Steensen 2013, 188).

Najah Kikhya, vår første berørte kilde i artikkelen, fortalte oss om sjefen i dagligvarehandelen tvillingguttene hennes jobber på, hvor hun beskrev han som en dårlig mann. Ifølge henne

behandler han barna hennes dårlig, og får dem til å løfte tungt og jobbe lange skift, tross deres lave alder. Butikksjefen skal også være stygg i ordbruken overfor barna. Vi valgte å ikke ta med dette i artikkelen, selv om det kan være sant. Dette valget tok vi, først og fremst, for å beskytte Najah og sønnene hennes dersom saken vår publiseres, og det kan komme tilbake til dem. Men også fordi vi ikke har snakket med sjefen i butikken direkte, og ikke kan verifisere Najahs utsagn. Vi har ikke tilbudt sjefen tilsvare rett til denne bacheloroppgaven, fordi vi ønsker å rette oppmerksomhet til mødrene og barna, og det kunne i tillegg skapt farlige situasjoner å fortelle han at vi er klar over forholdene barna jobber under.

Vi har vurdert utsagnene hennes nøye, og kuttet noen av sitatene i artikkelen underveis i henhold til kildevern. Vi har hatt i tankene at saken vår skal publiseres, og derfor kuttet mye av det som kan gå hardt utover kildene senere, eller hvor personene som kildenes sitater gjelder, ikke har fått svart for seg.

Vi har under skriveprosessen vært nøye med sitatene som kommer direkte fra berørte kilder. Vi har vurdert hva som må strykes, og hva som eventuelt kan bli konsekvensene av det som tas med (Handgaard, Simonsen og Steensen 2013, 189).

Vi bruker fullt navn på kildene i saken (Handgaard, Simonsen og Steensen 2013, 141). De berørte kildene har signert samtykkeskjema hvor vi beskriver hypotese, hensikt og mulighet for publisering. De er opplyst om at reportasjen kan publiseres.

Vi har vurdert navnebruken i artikkelen, og drøftet om vi kan skrive fullt navn på mødrene, og om vi skal skrive fornavn eller etternavn når de nevnes andre gang. Med ekspertkildene har vi drøftet det samme. Vi landet til slutt på fornavn hos mødrene, og etternavn hos ekspertkildene (når de nevnes igjen etter første introduksjon), fordi vi ønsker at forholdene med mødrene skal føles nærmere, og vi er tettere på dem. Ekspertkildene har derimot en annen rolle i denne saken, hvor de representerer sine NGOer, og er med for å tilføye fakta.

Vi har forsøkt å komme i kontakt med utdanningsministeren i Libanon, Tarek al-Majzoub, men uten hell. Vi etterspurte også hjelp fra Dr Zahera Harb, som er fra Libanon og trolig har et stort nettverk der, men fikk ikke svar på henvendelsen vår. Vi har ikke lyktes i å komme i kontakt med noen i maktposisjon i Libanon, og har derfor ikke elitekilder i artikkelen vår. Vi har også vurdert om det er nødvendig i artikkelen, og mener at feature-reportasjen vår har en

sterk vinkling og retter oppmerksomheten mot de syriske familiene. Som Dr Zahera Harb sa da hun var gjesteforeleser hos oss høsten 2020, er slik journalistikk vi har skrevet aktivismejournalistikk, fordi det viser én side av saken, men den siden er basert på sannhet og fakta og sådan fremdeles god journalistikk.

Layla Assi fra NGOen Beyond Association uttrykte underveis i intervjuet at regjeringen i Libanon ikke har ansvar for å redde barna ut av arbeid, men at det er opp til hver enkelt innbygger å endre systemet. Det var nytt for oss å møte mennesker som har så liten tiltro til egen regjering, tross for at organisasjonen hennes samarbeider jevnt med regjeringen.

DEL 4: FORMIDLING

4.1 Vinkling

Formålet med vår besvarelse er blant annet å fortsette å gi stemmer til mennesker som i stor grad lever et liv påvirket av Syria-krigen. Disse menneskeskjebnene er like aktuelle og viktige å løfte frem i dag, selv om krigen brøt ut for over ti år siden. Vi mener det fremdeles er vesentlig journalistikk (Gjermundshaug 2016, 33). Vi ønsker spesielt å rette oppmerksomheten mot mødre på flukt, og vise leserne hvorfor barna deres som er ned i åtteårsalderen blir tvunget ut i arbeid. Vi savner kvinnelige stemmer, i tillegg til flyktningers stemmer, i journalistikken.

Vi håper å belyse et viktig tema som kan åpne for mer forståelse, innsikt og gi oppmerksomhet til de syriske menneskenes tilværelse. Spesielt i en tid hvor verden står i en krise som følge av COVID-19-pandemien, er det viktig å løfte frem de som trolig rammes hardest. Vi anser artikkelen i denne bachelorbesvarelsen som viktig og nødvendig journalistikk, og tror vinklingen gir nye inntrykk for leseren, da mødre til barna i arbeid får en plattform hvor de deler sin side av saken.

I tillegg henger vi artikkelen på flere aktualitetsknagger, som COVID-19-pandemien og ti-årsmarkeringen av den arabiske våren.

En utfordring har vært å finne en struktur som får frem vinkelen og saken på den måten vi ønsker, da det er mer tekst enn vi er vant til å jobbe med. Det er mye stoff, samt store tall, som skal samles på en forståelig, spennende og god måte fra start til slutt.

4.2 Fortellerteknikk

Vi har gjennom prosjektet ønsket å føre et enkelt og tydelig språk, for å nå enda flere lesere. Vi går i dybden på livene til fire av kildene våre; mødre med barn. Det er folkelig og nært, og et mor-barn-forhold mange kan kjenne seg igjen i. Det er ikke bare tall og statistikk, men menneskene som bærer feature-artikkelen.

Det har vært et omfattende arbeid, og en utfordring å skrive om politisk og økonomisk krise, pandemien, rasisme og diskriminering, skolesystemet, flyktningstrømmen, krigen i Syria og alle faktorene som spiller inn på årsakene til fattigdom og barnarbeid på en måte som forstås av folk flest. Det har nok vært flere faktorer til fattigdom i Bekaadalen enn vi først hadde sett for oss, og vi har måtte jobbe hardt for å finne en god struktur på artikkelen, som gjør saken forståelig og lettlest for et bredt publikum. Det har også vært en utfordring å huske på hva vi vet fordi vi har jobbet med Libanon i flere måneder nå, og hva publikum i Norge vet eller ikke vet. For eksempel har vi måtte forklare tydelig hva den arabiske våren og krigen i Syria er, slik at leseren settes godt inn i teksten og kan forstå sammenhenger. Dette kan fremstå i overkant mye forklart til tider, men vi har forsøkt å rette oss mot leseren som ikke kan mye om flyktningene i Libanon fra tidligere.

Vi har også forsøkt hele veien å la mødrene være i sentrum, sammen med barna. Det er mye fakta, tall og statistikk i artikkelen, som vi lar være et supplement til familienes historier. I utskrivningen av artikkelen har vi gått frem og tilbake på strukturen i teksten, og oppdaget at den på et tidspunkt var lignende pensumlitteratur, fordi det var så mye fakta i starten, og lite sitater fra personer. Da måtte vi starte på nytt. Vi har endret på artikkelen flere ganger underveis, noe som har vært tidkrevende, men også helt nødvendig. Slik har artikkelen blitt forenklet og tematikken nøye forklart, som også er viktig for å holde på leseren.

Vi har tolket og analysert informasjonen kildene har bidratt med, og trukket ut det vi ønsker å fokusere på i artikkelen. Intervjuene har foregått på arabisk og engelsk, og språket er dermed allerede forenklet, da vokabularet er begrenset i forhold til dersom alle snakket eget morsmål og forsto hverandre. Ved å oversette intervjuene til norsk, har vi sørget for at essensen er lik det opprinnelige sitatet.

Ved utføringen av strukturen på artikkelen, har vi fokusert på ulike tematikker gjennom teksten, som den økonomiske krisen i én undertittel, pandemien i en egen, og konsekvenser av barnarbeid for seg. Det er mange historier, og ikke bare én “hovedperson” eller én “hovedhistorie”. Vi har dermed trukket ut deler av intervjuene med de ulike kildene, slik at det passer inn under de ulike delene av artikkelen.

Datamateriale og statistikk brukes kontinuerlig gjennom teksten, og er omformet og forenklet for leserne, slik at det blir en del av flyten, og kan verifisere utsagn fra kildene.

Rekonstruksjonene i artikkelen er fortalt av mødre selv, i tillegg til “omvisninger” vi fikk via mobilskjermen. Disse rekonstruksjonene beskriver tankene og følelsene til mødre i saken spesielt, og hvordan tilværelsen deres er. Det setter leseren bedre inn i situasjonen, og man føler seg nærmere kildene på denne måten. Vi stilte dem spørsmål som: “Hvordan ser en normal hverdag ut for deg og familien?” og “hva skal du etter dette intervjuet?”. Slik ble vi satt godt inn i deres tilværelse - både slik det var før og under pandemien.

Kildene deler synspunkter og meninger innen barnarbeid, og kan fortelle om årsaker, hvordan tilværelsen er nå, og hva som blir konsekvensene. Det brukes også symbolikk i artikkelen, særlig *blomster* og ordet *blomstrende*. Dette ordet brukes til å forklare den arabiske våren, og håpet for barnas fremtid.

Vi beskriver intervjuene for å være transparente, og vise til leserne at dette er gjennomført digitalt. Det har vært viktig for oss å være ærlige på at vi ikke selv er i Bekaadalen, men samtidig vise at vi kan forstå menneskene og området likevel.

4.3 Språk

Det har vært viktig for oss å beholde lesernes interesse gjennom hele teksten, og at det ikke skal bli for kompliserte tall, ord eller setninger underveis. En utfordring er store tall, som er nesten umulig å se for seg, for eksempel når det er snakk om *millioner* av flyktninger. Vi forsøker å forklare slike tall ved bruk av kildene våre som ulike caser. Samtidig vil vi ikke forenkle saken. Det er et tungt tema, som fortjener respekt og saklig fremleggelse.

Vi har forsøkt å skrive korte setninger og avsnitt, slik at stoffet deles opp og det blir enklere for publikum å få med seg poengene. Vi forsøker også bevisst å unngå negativ ladede ord.

En utfordring har vært å holde fast på fortid eller nåtid. Vi har gått gjennom setning for setning, og flere ganger endret for eksempel “har” til “er”. Skriver man i nåtid blir teksten mer levende. Vi forsøker å ha et kontinuerlig språk i forhold til ord som går igjen.

4.4 Foto

For å lage bildene til magasinet vårt booket vi et studio, og tok med oss en diverse rekvisitter, som på hver sin måte kan symbolisere ulike elementer fra artikkelen. Som bildene i magasinet viser, har vi valgt å avbilde ulike bilder vi fikk fra kilden vår, Amani, i Libanon. Disse bildene ble tatt på “oppdrag” fra oss, der hun fikk ulike eksempelbilder og instruksjoner i forkant. Vi lastet opp bildene på en stor iPad, som på sin måte symboliserte det digitale elementet vi har i oppgaven. Bak og rundt bildene plasserte vi diverse blomster i små vaser. Blomstene i bildene har flere formål. På den ene siden løfter de det visuelle uttrykket. Men blomstene representerer også starten på det hele, med den arabiske våren. De symboliserer også det håpet som barna i Libanon klamrer seg fast til, et håp som spirer, og som forhåpentligvis får en mulighet til å gro. Et tema som går igjen, og som er viktig i teksten. Vi hadde også en tanke bak fargevalget, at fargene skulle symbolisere blant annet håp, fred, ensomhet eller kjærlighet. Vi tenker at hvis noe av symbolikken ikke er tydelig for den som betrakter bildene eller leser magasinet, så er ikke det det viktigste. Hovedpoenget var å lage digitale portretter av kildene våre på en estetisk fin og kreativ måte.

I tillegg til bildene våre, så ønsket vi å gjøre det lille ekstra for det visuelle i oppgaven.

Dermed ba vi også kilden vår om å ta små opptak av det daglige livet til kildene våre, slik at leseren kunne få et lite og mer levende innblikk i livet i Bekaadalen i Libanon. Ifølge Evensen og Simonsen er det *å se* viktig for å kunne *forstå* (2017, 19). Denne videoen har vi plassert i magasinet i form av en QR-kode. Denne scannes med kamera på mobiltelefonen. Vi har lagt på voiceover for å understreke saken vår ytterligere, og trekker frem noen av de viktigste poengene fra teksten.

4.5 Design

Forsiden til magasinet ble utformet i samarbeid med en bekjent av kandidatnummer 6089 som er grafisk designer. Vi diskuterte ideene til forsiden sammen. Vi ønsket en bakgrunn som lignet naturen i Bekaadalen, hvor det er mye jordbruk - derfor grønt og brunt. Det gir en følelse av området. Men det viktigste er barna, som også er sentrum i saken.

Først forsøkte vi med et cover hvor en ung gutt gikk bort fra skolebøker og leker, til små mynter på bakken. Men vi klarte ikke å være helt fornøye med førsteutkastet, da vi ønsket noe som hang enda bedre sammen med tittelen “en stjålet barndom”, og vi forsøkte flere ganger. Forsiden vi landet på illustrerer artikkelen. Den store hånda symboliserer krigen med alle de medfølgende aspektene, som stjeler skolegangen og barndommen til barna, som symboliseres i de små hendene som strekker seg etter det livet de burde ha.

Kartene i magasinet har vi laget selv ved hjelp av mapchart.net. Vi har blitt inspirert av Time Magazine og D2 med mer, når det gjelder form forøvrig.

Inne i magasinet har vi prøvd å lage et rent og stilfullt design, som balanserer tekst og bilder på en god måte. Vi har også tillatt oss selv å være kreative i utformingen, og prøve nye ting for å heve uttrykket.

REFERANSELISTE

- Brurås, Svein. 2014. *Etikk for journalister*. 5. utg. Oslo: Fagbokforlaget Vigmostad & Bjørke AS.
- Diwan, Ishac, Amer Bisat og Marcel Cassard. 2021. "Lebanon's economic crisis: A tragedy in the making" *MEI*. Lesedato 04. april 2021: <https://www.mei.edu/publications/lebanons-economic-crisis-tragedy-making>.
- Eriksen, Thomas Hylland. 2008. *Globalisering; åtte nøkkelbegreper*. 1. utg. Oslo: Universitetsforlaget.
- Evensen, Jon Peter og Anne Hege Simonsen. 2017. *SE! Lærebok i visuell journalistikk*. 2. utg. Oslo: Cappelen Damm AS.
- Fossum, Egil og Sidsel Meyer. 2014. *Er nå det så sikkert?* 3. utg. Oslo: Cappelen Damm AS.
- Gjermundshaug, Roger. 2016. *Å skrive nyhetsjournalistikk*. 1. utg. Fjellhamar: Sarepta Forlag AS.
- Handgaard, Brynjulf. 2013. *Intervjuteknikk for journalister*. 1. utg. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS.
- Handgaard, Brynjulf, Anne Hege Simonsen og Steen Steensen. 2013. *Journalistikk*. 1. utg. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS.
- Jenssen, Thale. "Libanon: En av fire er flyktninger" *Flyktninghjelpen*. Lesedato 07. august 2021: https://www.flyktninghjelpen.no/shorthand/stories/en-av-fire-i-libanon-er-flyktninger/index.html?gclid=CjwKCAjwkN6EBhBNEiwADVfyawJPq2sGjkf7jvi8QCDParSKbeymo9gp6Glv8ZECYdWKeObn_yfnZRoCc4MQAvD_BwE#article.
- Khawaja, Bassam. 2017. "Lebanon Policy Leaves 'Second-Class' Syrians Vulnerable to Return: HRW" *News Deeply, Refugees Deeple*. Lesedato 05. januar 2021: <https://deeply.thenewhumanitarian.org/refugees/community/2017/03/13/refugee-women-in-beiruts-little-armenia-battle-for-family-survival>.
- Pressens faglige utvalg (PFU). Vær Varsom-plakaten. Lesedato 08. februar 2021: <https://presse.no/pfu/etiske-regler/vaer-varsom-plakaten/>.
- Ramadan, Tala. 2021. "Lebanon's schools shutdown to protest a worsening socio-economic situation" *Al Arabiya English*. Lesedato 06. april 2021: <https://english.alarabiya.net/News/middle-east/2021/03/07/Lebanon-crisis-Lebanon-s-schools-shutdown-to-protest-a-worsening-socio-economic-situation>.
- Steensen, Steen. 2016. *Stedets sjanger*. 2. utg. Oslo: Cappelen Damm AS.
- The UN Refugee Agency (UNHCR). Lebanon, Bekaa (Zahle). Lesedato 17. november 2020: <https://www.unhcr.org/lb/bekaa-zahle>.
- The UN Refugee Agency (UNHCR). Lebanon: "Nine out of ten Syrian refugee families in Lebanon are now living in extreme poverty, UN study says". Lesedato 19. desember 2020: <https://www.unhcr.org/lb/14025-nine-out-of-ten-syrian-refugee-families-in-lebanon-are-now-living-in-extreme-poverty-un-study-says.html>.
- The Vulnerability Assessment for Syrian Refugees in Lebanon (VASyR). Rapport fra 2020. Lesedato 01. mars 2021: <https://reliefweb.int/report/lebanon/vasyr-2020-vulnerability-assessment-syrian-refugees-lebanon>.
- Worldometer. Lebanon COVID. Lesedato 24. mai 2021: <https://www.worldometers.info/coronavirus/country/lebanon/>.
- Ørstavik, Gunhild. 2021. "2021: Det internasjonale året for avskaffelse av barnearbeid" *FN*. Lesedato 07. mars 2021: <https://www.fn.no/nyheter/2021-det-internasjonale-aaret-for-avskaffelse-av-barnearbeid>.

Litteraturliste

- Aarak, Sissel og Kari Helene Partapuoli. 2020. Etter viruset kommer barnarbeiderne. *Bistandsaktuelt.no*. Lesedato 20. februar 2021: <https://www.bistandsaktuelt.no/arkiv-kommentarer/2020/plan-norge-aarak-og-partapuoli-om-barnarbeid/?fbclid=IwAR3s46Y11xtTBkYgqMhChr9C8PBCSJ9IRLDzuYCjaXOVcYBwAKFoBAh1uqc>.
- Akesson, Bree, Abdelfettah Elkchirid og Dena Badawi. 2020. "Socio-spatial experiences of Syrian children and families living in Lebanon. "I am mostly concerned about their education": Syrian refugee families and the right to education in Lebanon". *ResearchGate*. Lesedato 4. februar 2021: https://www.researchgate.net/publication/346024700_I_am_mostly_concerned_about_their_education_Syrian_refugee_families_and_the_right_to_education_in_Lebanon.
- Alme, Bjarte og Jon Peder Vestad. 2002. *Mediespråk, form og formidling i journalistikk*. 1. utg. Oslo: Samlaget.
- Alsabbagh, Salim. 2019. "Syriska flyktingflickor i Libanon allt mer utsatta – giftes bort i unga åldrar". *SVT*. Lesedato 9. februar 2021: <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/det-ar-den-lyckligaste-dagen-i-mitt-liv>.
- Asmar, Khalil El, Amena El-Harakeh, Elio Abi Younes, Micheline Ziadee og Rima. R. Habib. 2020. "Social capital, social cohesion, and health of Syrian refugee working children living in informal tented settlements in Lebanon: A cross-sectional study". *Plos Medicine*. Lesedato 9. februar 2021: <https://journals.plos.org/plosmedicine/article?id=10.1371/journal.pmed.1003283>.
- Assi, Moubadda, Ismael Maatouk og Rusi Jaspal. 2020. "Mental Health Review Journal. Potential impact of the COVID-19 pandemic on mental health outcomes in societies with economic and political instability: case of Lebanon". *Emerald Insight*. Lesedato 9. februar 2021: <https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/MHRJ-05-2020-0027/full/html>.
- Azhari, Timour. 2021. "Lebanon: Funeral held for demonstrator killed in Tripoli protests". *Al Jazeera*. Lesedato 4. februar 2021: <https://www.aljazeera.com/news/2021/1/28/funeral-for-protesters-killed-in-tripoli-lebanon>.
- Baird, Sarah, Agnieszka Małachowska, Bassam Abu Hamad, Elizabeth Presler- Marshall, Erin Oakley, Kifah Bani Odeh, Nicola Jones, Sarah Alheiwidi, Sally Youssef, Silvia Guglielmi. 2020. "Through their eyes: Exploring the complex drivers of child marriage in humanitarian contexts". *Gage*. Lesedato 9. februar 2021: <https://www.gage.odi.org/publication/through-their-eyes-exploring-the-complex-drivers-of-child-marriage-in-humanitarian-contexts/>.
- Barkil-Oteo, Andres, Fouad M. Fouad og Jasmin Lilian Diab. 2021. "Mental Health in Lebanon's Triple-Fold Crisis: The Case of Refugees and Vulnerable Groups in Times of COVID-19". *Frontiers in Public Health*. Lesedato 5. februar 2021: https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpubh.2020.589264/full?utm_source=20Email%20to%20authors&utm_medium=Email&utm_content=T1_11.5e1_author&utm_campaign=Email_publication&field&journalName=Frontiers%20in%20Public%20Health&i

[d=%20589264&fbclid=IwAR1dKgdiTKBuz0UhMhLGMTg2Liv1oxTh18cIVfEyhGLNnP%20qUWWSLjTH3aAs.](https://www.facebook.com/20589264/?fbclid=IwAR1dKgdiTKBuz0UhMhLGMTg2Liv1oxTh18cIVfEyhGLNnP%20qUWWSLjTH3aAs)

- Bartels, Susan A., Annie Bunting og Saja Michael. 2020. "Child Marriage among Syrian Refugees in Lebanon: At the Gendered Intersection of Poverty, Immigration, and Safety". *Taylor & Francis Online*. Lesedato 8. februar 2021: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/15562948.2020.1839619>.
- Bartels, Susan A., Harveen Bergquist, Heide Glaesmer, Saja Michael, Sophie Roupetz og Stephanie Garbern. 2020. "Continuum of sexual and gender-based violence risks among Syrian refugee women and girls in Lebanon". *BMC*. Lesedato 8. februar 2020: <https://bmcwomenshealth.biomedcentral.com/articles/10.1186/s12905-020-01009-2>.
- Brenner, Marie og Arash Amel. Film 2018. "A Private War". Los Angeles: Acacia Filmed Entertainment.
- Brurås, Svein. 2014. *Etikk for journalister*. 5. utg. Oslo: Fagbokforlaget Vigmostad & Bjørke AS.
- Center of Forced Displacement, World Bank Group, UNHCR (samlet data). 2020. "Changes in Poverty Since the Onset of COVID-19 on Syrian Refugees and Host Communities in Jordan, the Kurdistan Region of Iraq and Lebanon". *Elibrary/World Bank Group*. Lesedato 9. februar 2021: <https://elibrary.worldbank.org/doi/pdf/10.1596/34951>.
- Diwan, Ishac, Amer Bisat og Marcel Cassard. 2021. "Lebanon's economic crisis: A tragedy in the making" *MEI*. Lesedato 04. april 2021: <https://www.mei.edu/publications/lebanons-economic-crisis-tragedy-making>.
- Elster, Kristian. 2019. "– Det er våre tradisjoner at man får barn tidlig og vokser opp sammen med sine barn". *NRK*. Lesedato 15. desember 2020: <https://www.nrk.no/urix/frykter-flere-barneekteskap-for-syriske-flyktningjenter-i-libanon-1.14639903>.
- Enders, David. 2021. "Lebanon central bank governor summoned for questioning by judge". *Al Jazeera*. Lesedato 8. februar 2021: <https://www.aljazeera.com/news/2021/2/8/lebanon-central-bank-governor-summoned-for-questioning-by-judge>.
- Eriksen, Thomas Hylland. 2008. *Globalisering; åtte nøkkelbegreper*. 1. utg. Oslo: Universitetsforlaget.
- Evensen, Jon Peter og Anne Hege Simonsen. 2017. *SE! Lærebok i visuell journalistikk*. 2. utg. Oslo: Cappelen Damm AS.
- Farrow, Ronan. 2018. *War on peace: The End of Diplomacy and the Decline of American Influence*. 1. utg. New York: W W Norton & Company.
- Fauveaud, Gabriel, Faten Kikano og Gonzalo Lizarralde. 2021. "Journal of Refugee Studies. Policies of exclusion: The case of Syrian refugees in Lebanon". *Oxford Academic*. Lesedato 5. februar 2021: <https://academic.oup.com/jrs/advance-article-abstract/doi/10.1093/jrs/feaa058/6103158>.
- Fisk, Robert. 2014. "The 200,000 Syrian child refugees forced into slave labour in Lebanon". *Independent*. Lesedato 5. februar 2021: <https://www.independent.co.uk/voices/comment/robert-fisk-200-000-syrian-child-refugees-forced-slave-labour-lebanon-9819622.html>.

Forente Nasjoner. 2020. COVID-19: Syria trenger øyeblikkelig hjelp. *Unric.org*. Lesedato 20.

november 2021: <https://unric.org/no/covid-19-syria-trenger-oyeblikkelig-hjelp/?fbclid=IwAR27THzLNCqpg-vQ1RCQGeDXpL6raaHe5FuinkMz44WqHX71m7i42x4E54A>.

Fossum, Egil og Sidsel Meyer. 2014. *Er nå det så sikkert?* 3. utg. Oslo: Cappelen Damm AS.

Gjermundshaug, Roger. 2016. *Å skrive nyhetsjournalistikk*. 1. utg. Fjellhamar: Sarepta Forlag AS.

Handgaard, Brynjulf. 2013. *Intervjuteknikk for journalister*. 1. utg. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS.

Handgaard, Brynjulf, Anne Hege Simonsen og Steen Steensen. 2013. *Journalistikk*. 1. utg. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS.

Hodzic, Refik. 2021. "Plight of Syrian refugees in Lebanon must not be ignored". *Al Jazeera*. Lesedato 1. februar 2021: <https://www.aljazeera.com/opinions/2021/1/26/plight-of-syrian-refugees-in-lebanon-must-not-be-ignored>.

Hovi, Jon og Arild Underdal. 2017. *Internasjonalt samarbeid og internasjonal organisasjon*. 4. utg. Oslo: Universitetsforlaget.

Jenssen, Thale. "Libanon: En av fire er flyktninger" *Flyktninghjelpen*. Lesedato 07. august 2021: https://www.flyktninghjelpen.no/shorthand/stories/en-av-fire-i-libanon-er-flyktninger/index.html?gclid=CjwKCAjwkN6EBhBNEiwADVfyawJPq2sGjkg7jvi8QCDParSKbymo9gp6Glv8ZECYdWKeObn_yfnZRoCc4MQAvD_BwE#article.

Jones, Katharine og Leena Ksaif. 2016. "Struggling to survive: Slavery and exploitation of Syrian refugees in Lebanon". *The Freedom Fund*. Lesedato 1. februar 2021: <https://freedomfund.org/our-reports/%EF%BF%BCstruggling-survive-slavery-exploitation-syrian-refugees-lebanon/>.

Khawaja, Bassam. 2017. "Lebanon Policy Leaves 'Second-Class' Syrians Vulnerable to Return: HRW" *News Deeply, Refugees Deeple*. Lesedato 05. januar 2021: <https://deeply.thenewhumanitarian.org/refugees/community/2017/03/13/refugee-women-in-beiruts-little-armenia-battle-for-family-survival>.

Lamark, Hege. 2012. *Portrettintervju som metode og sjanger*. 2. utg. Oslo: IJ- forlaget

Norwegians Refugee Council (NRC). 2021. Working children in crisis-hit Lebanon:

Exploring the linkages between food insecurity and child labour. *NRC-rapport*. Lesedato 03. april 2021: <https://www.nrc.no/resources/reports/working-children-in-crisis-hit-lebanon/>.

Næss, Hans Erik og Lene Pettersen. 2017. *Metodebok for kreative fag*. 1. utg. Oslo: Universitetsforlaget.

O'Hara, Jaz. Podkast 2020. "Beirut: The explosion from people's perspective". *The Worldwide Tribe: Stories from the Refugee Crisis*. 1. sesong. London, England.

Pressens faglige utvalg (PFU). Vær Varsom-plakaten. Lesedato 08. februar 2021:

<https://presse.no/pfu/etiske-regler/vaer-varsom-plakaten/>.

Ramadan, Tala. 2021. "Lebanon's schools shutdown to protest a worsening socio-economic situation" *Al Arabiya English*. Lesedato 06. april 2021:

<https://english.alarabiya.net/News/middle-east/2021/03/07/Lebanon-crisis-Lebanon-s-schools-shutdown-to-protest-a-worsening-socio-economic-situation>.

Regjeringen. 2021. Libanon – reiseinformasjon. Lesedato 13. januar 2021:

https://www.regjeringen.no/no/tema/utenrikssaker/reiseinformasjon/velg-land/reiseinfo_libanon/id2415116/?fbclid=IwAR22dZiwCNS6Nnt8INNYhdS0svduf4k3L6hllpkwXJ9JLkGV5IOShIa7bNA#innreise.

Røde Kors. 2020. "Idlib er noe av det verste vi har sett i løpet av krigen i Syria". Lesedato 20. februar 2021: https://www.rodekors.no/aktuelt/idlib-er-noe-av-det-verste-vi-har-sett-i-lopet-av-krigen-i-syria/?fbclid=IwAR3KOMzYQOqHJyAT-QPyGF4NdukQFNuhDEqaQX7tXRF10fqQ_C7loCTJrWs.

Rønning, Asle Olav. 2021. Ett år med pandemi har rammet flyktninger hardt.

Bistandsaktuelt.no. Lesedato 27. april 2021:

https://www.bistandsaktuelt.no/nyheter/2021/ett-ar-med-pandemi-har--rammet-flyktninger-hardt/?fbclid=IwAR28k3o5dGK7NBtbfruY69IDXoS3tTfNzktBy_sbWB8gwcicm5nTMqxDznE.

Steensen, Steen. 2016. *Stedets sjanger*. 2. utg. Oslo: Cappelen Damm AS.

Swanljung, Maria. 2021. What is the responsibility of the media when a person belonging to

aminority group does not want to be interviewed? *The Non-Discriminatio*

Ombudsman. Lesedato 15. mars 2021: <https://syrjinta.fi/en/-/what-is-the-responsibility-of-the-media-when-a-person-belonging-to-a-minority-group-does-not-want-to-be-interviewed->

[?fbclid=IwAR3BPnaIr7qFjVJNELcJDoYS6pZTyQaVVBKAprIdm1agi8qw9uZztDrRSG4](https://syrjinta.fi/en/-/what-is-the-responsibility-of-the-media-when-a-person-belonging-to-a-minority-group-does-not-want-to-be-interviewed-?fbclid=IwAR3BPnaIr7qFjVJNELcJDoYS6pZTyQaVVBKAprIdm1agi8qw9uZztDrRSG4).

Taylor, Diane. 2017. Child refugees in Europe 'forced to sell bodies' to pay smugglers. *The Guardian*. Lesedato 24. november 2020:

<https://www.theguardian.com/society/2017/apr/18/child-refugees-in-europe-forced-to-sell-bodies-to-pay-smugglers>.

The International Labour Organization (ILO). 2021: "International Year for the Elimination of Child Labour". Lesedato 05. april 2021: https://www.ilo.org/global/about-the-ilo/newsroom/news/WCMS_766351/lang--en/index.htm?fbclid=IwAR1eNynFJzII8XKzNaYiMCblQ9pmXrtA0SraAoiPf7HTNd-DsS-6AocWB8.

The UN Refugee Agency (UNHCR). Lebanon, Bekaa (Zahle). Lesedato 17. november 2020:

- <https://www.unhcr.org/lb/bekaa-zahle>.
- The UN Refugee Agency (UNHCR). Lebanon: “Nine out of ten Syrian refugee families in Lebanon are now living in extreme poverty, UN study says”. Lesedato 19. desember 2020: <https://www.unhcr.org/lb/14025-nine-out-of-ten-syrian-refugee-families-in-lebanon-are-now-living-in-extreme-poverty-un-study-says.html>.
- The UN Refugee Agency (UNHCR). Operational Data Portal. Syria Regional Refugee Response, Lebanon, Bekaa. Lesedato 20. november 2021: <https://data.unhcr.org/en/situations/syria/location/93>.
- The Vulnerability Assessment for Syrian Refugees in Lebanon (VASyR). Rapport fra 2020. Lesedato 01. mars 2021: <https://reliefweb.int/report/lebanon/vasyr-2020-vulnerability-assessment-syrian-refugees-lebanon>.
- Thurén, Torsten. 2009. *Vitenskapsteori for nybegynnere*. 2. utg. Oslo: Gyldendal.
- Tveit, Odd Karsten. 2020. *Midtøsten på 200 sider. Fra 1820 til i dag*. 1. utg. Oslo: Kagge Forlag.
- Van der Zee, Renate. —. Syrian refugees: Single mothers' daily fight for survival. *Al Jazeera*. Lesedato 03. januar 2021: <https://interactive.aljazeera.com/aje/2016/syrian-refugees-single-women-fight-survival/index.html?fbclid=IwAR32dc1hXjDEhdUuS5CYM7Vpo19Raqb-2eFWjwo9rtigkkixDpngAyXyio#top>.
- Vitanza, Demian. 2018. *This Life or The Next*. 1. utg. Amazon Crossing.
- Worldometer. Lebanon COVID. Lesedato 24. mai 2021: <https://www.worldometers.info/coronavirus/country/lebanon/>.
- Ørstavik, Gunhild. 2021. “2021: Det internasjonale året for avskaffelse av barnearbeid” *FN*. Lesedato 07. mars 2021: <https://www.fn.no/nyheter/2021-det-internasjonale-aaret-for-avskaffelse-av-barnearbeid>.